

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переклад наукових і технічних текстів

Освітня програма «Англійська мова і література»,

Спеціальність 035 Філологія
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності та результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Переклад наукових і технічних текстів
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Іванотчак Наталія Іллівна
Контактний телефон викладача	0968375364
E-mail викладача	natalia.ivanotchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Переклад наукових і технічних текстів має на меті забезпечити студентів знанням особливостей науково-технічних текстів на лексичному, морфологічному, синтаксичному та жанрово-стилістичному рівнях, а також оволодінням навичками їх письмового і усного перекладу. Зміст дисципліни охоплює основні концепції розвитку сучасного перекладознавства у сфері перекладу науково-технічної літератури, специфіку спеціалізованої науково-технічної термінології та застосування перекладацьких трансформацій, закономірності функціонування одиниць мови на різних рівнях та техніки їх перекладу, аналіз труднощів перекладу складних граматичних, лексичних, термінологічних явищ англійського науково-технічного мовлення. Зміст навчання включає виконання повних письмових перекладів науково-технічних текстів різних галузей з англійської мови українською та навпаки. Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів творчо використовувати теоретичні положення курсу для вирішення практичних професійних завдань, самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук та читання англійськомовної фахової літератури.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Формування у здобувача вищої освіти системно-наукового розуміння теоретичних засад перекладу науково-технічних текстів, засвоєння достатнього мінімуму англійськомовної спеціалізованої науково-технічної термінології, розвиток навичок свідомого відбору мовних засобів з урахуванням лексико-семантичних, граматичних та жанрово-стилістичних особливостей текстів на мові оригіналу і їх перекладу для формування перекладацької компетенції, необхідної для успішної фахової діяльності та проведення наукових досліджень.</p>	
4. Компетентності та результати навчання	
4.1. Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність спілкуватися державною та іноземною (англійською) мовою як усно, так і письмово. • Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. • Здатність здійснювати пошук, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел, використовуючи інформаційні та комунікаційні технології (спеціалізовані онлайн-словники і тезауруси). • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність працювати в команді та виявляти автономність і відповідальність у комунікативних ситуаціях. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації. • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності. • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 	

- Здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння.
- Усвідомлення принципів академічної доброчесності.

4.2. Фахові компетентності

- Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу та специфіки діяльності вчителя іноземних мов у закладах загальної середньої освіти.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії перекладознавства та практичних навичок перекладу при викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (зокрема, в офіційному):
 - здатність користуватися граматичними та лексичними ресурсами англійської та української мов у процесі перекладу;
 - здатність визначати найсуттєвіші лексико-граматичні та стилістичні закономірності у процесі перекладу англійськомовних й україномовних науково-технічних текстів;
 - здатність самостійно аналізувати функціонально-синтаксичний рівень речення (переклад різних видів присудків, підметів, синтаксичних конструкцій тощо) та застосовувати необхідні перекладацькі граматичні та лексичні трансформації;
 - здатність вільно застосовувати спеціалізовану науково-технічну термінологію в професійній діяльності;
 - здатність творчо використовувати теоретичні положення дисципліни у процесі виконання різних видів перекладу;
 - усвідомлення засад і технологій створення науково-технічних текстів державною та англійською мовами.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність до організації ділової комунікації.

4.3. Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань з фахівцями і нефакіціями державною та англійською мовами усно й письмово, використовуючи їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією із різних джерел, аналізувати, систематизувати, класифікувати, впорядковувати, інтерпретувати її.
- Організувати процес свого самонавчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Знати й розуміти системи й норми літературних англійської та української мов, застосовувати ці знання у практичній діяльності.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії, концепції, проблеми перекладознавства, традиційні та новітні методики їх вирішення, застосовувати їх у професійній діяльності.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
практичні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
6	035 Філологія	3	В		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконання
<p>Тема 1. Науково-технічний переклад: функціональна та жанрова класифікація.</p> <p>1. Переклад наукового дискурсу: концепції розвитку.</p> <p>2. Типи науково-технічних перекладів</p> <p>3. Жанрова класифікація науково-технічних документів.</p>	лекція, групова робота, практичне заняття	1, 3, 4, 5, 6, 11, 12	переглянути презентацію 2 год Проблемні завдання: 1.Функціональний стиль науково- технічного тексту. 2. Вибірковий переклад науково- технічних текстів.	5	лютий
<p>Тема 2. Особливості технічної комунікації</p> <p>1.Поняття технічної комунікації</p> <p>2. Цільова аудиторія: стратегії та рішення</p> <p>3. Відтворення науково-технічного тексту у перекладі та скопос-теорія.</p>	лекція, групова робота, практичне заняття	3, 4, 10, 11, 12	переглянути презентацію 2 год Проблемне завдання: 1. Написання специфікації перекладу (translation brief)	5	лютий
<p>Тема 3. Граматичні особливості науково-технічного перекладу.</p> <p>1.Синтаксичні перетворення у перекладі.</p> <p>2. Переклад підметів та присудків.</p> <p>3. Передавання значень синтаксичних конструкцій</p> <p>4. Переклад обставин та означення</p>	лекція, індивідуаль на і групова робота, практичне заняття	1, 2, 3, 4, 5, 6, 13,14	переглянути презентацію 2 год Проблемні завдання: 1.Переклад псевдопорівняльн их конструкцій. 2. Герундій та герундіальний зворот у перекладі	10	березень
<p>Тема 4. Морфологічні аспекти науково-</p>	лекція, групова	1, 3, 4, 5,	переглянути презентацію	10	березень

технічного перекладу 1.Переклад субстантивованого прикметника. 2. Граматична омонімія <i>one</i> і <i>that</i> 3. Граматична омонімія дієслів <i>to do, to have, to make, to be.</i>	робота, практичне заняття, самостійна робота	6, 8, 13, 14	2 год Проблемне завдання: 1. Перекладіть текст, визначивши до якого лексико-граматичного розряду належать виділені дієслова, та адекватний спосіб їх перекладу		
Тема 5. Лексичні аспекти науково-технічного перекладу 1. Спеціальні значення загальноживаних слів у науково-технічних текстах. 2. Вибір варіантного відповідника 3. Контекстуальна заміна та описовий переклад	лекція, групова робота, практичне заняття, самостійна робота	1, 3, 4, 5, 8, 13, 14	переглянути презентацію 2 год Проблемні завдання: 1. Транскодування 2. Калькування. 3. Антонімічний переклад.	5	квітень
Тема 6. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу 1. Міжгалузева та внутрішньогалузева омонімія термінів і переклад. 2. Сполучуваність компонентів у терміні і переклад. 3. Моделі термінів	лекція, групова робота, самостійна робота, практичне заняття	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9	переглянути презентацію 2 год Проблемні завдання: 1.Переклад префіксальних термінів 2. Переклад суфіксальних термінів	10	квітень
Тема 7. Жанрово-стилістичні аспекти науково-технічного перекладу 1. Врахування особливостей стилю і жанру при перекладі. 2. Розмовні елементи в англійських науково-технічних текстах.	самостійна робота	1, 3, 4, 11	Підготувати доповіді: а. Переклад сталих необразних фраз б. Переклад фірмових назв і антропонімів. Перекласти тексти	10	травень
Тема 8. Перекладацькі лексичні трансформації. 1. Конкретизація та	самостійна робота	1, 2, 4, 5, 6,	Перекласти тексти: а. Визначити	10	травень

генералізація значення слова. 2. Трансформація транспозиції. 3. Додавання та вилучення слова			слова широкої семантики та спосіб їх перекладу б. Застосувати трансформацію генералізації	
6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент отримує залік на основі оцінок за практичні заняття та підсумковий контроль. Максимальна кількість балів, які студент може отримати (за умов відвідування усіх практичних занять та написання контрольного перекладу) складає 60 балів. Програмою курсу передбачено підсумкове тестування, за яке студенти можуть отримати максимальну оцінку 40 балів. Максимальна кількість балів за залік – 100 балів (А).			
Вимоги до письмової роботи	Передбачено письмову контрольну роботу (переклад, максимум 15 балів), а також написання письмового підсумкового тестування (максимум 40 балів: 2x 20 балів), що базується на матеріалі, проаналізованому викладачем на лекціях, що містить практично-орієнтовані тестові завдання (20 балів максимально), а також містить питання для перевірки самостійної роботи студента (20 балів максимально). Підсумковий тест складається з 20 питань, правильна відповідь кожного питання становить 2 бали. Зразок підсумкової контрольної роботи (перекладу) Manipulator Geometries An important design for robotic manipulators is the articulated arm, a configuration with rotary joints that resembles a human arm. An extension of this idea is the selective compliance assembly robot arm (SCARA) configuration, which has been extensively applied to assembly in manufacturing. Manipulators with this configuration have high stiffness during vertical motions. Cylindrical configurations with a rotary joint at the base and a prismatic joint at the shoulder are useful for simple material transfer and assembly. Overhead gantry (Cartesian) robots are used for high-payload applications and those requiring rapid positioning over large work spaces.			
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 9 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 45 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 9.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до підсумкового контролю передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 60 балів, мінімум 25 балів), що враховує навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час			

контактних (аудиторних) годин та за написання підсумкової контрольної роботи (перекладу).

7. Політика курсу

Теоретичний курс викладається англійською мовою. Студент зобов'язаний відвідувати лекції та практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять і контрольних робіт. Пропуски практичних занять без поважних причин знижують рейтинг студента, оскільки зменшують кількість балів, які виводяться шляхом додавання оцінок, отриманих студентом на практичних заняттях. Студент, який пропустив практичне заняття з поважної причини, має право на відпрацювання цього практичного заняття під час консультації. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

Основна

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова Книга, 2004. 576 с. (Бібліотека ПНУ: Шифр: 81.2Англ Авторський знак: К 21.Кількість примірників: 4 В наявності: 4)
2. Карабан В.І. Природа перекладацьких деформацій // Вісник КНУ: серія Іноземна філологія, 2007. 41. С. 27-31. (Бібліотека ПНУ)
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури [Текст], Ч. 2: Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. Вінниця: Нова Книга, 2001. 302 с. (Бібліотека ПНУ: Шифр: 81.2Англ-92 Авторський знак: К21 Кількість примірників: 12 В наявності: 12)
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури [Текст], Ч. 1: Граматичні труднощі. Вінниця: Нова Книга, 2001. 271 с. (Бібліотека ПНУ: Шифр: 81.2 Англ-92 Авторський знак: К21 Кількість примірників: 13 В наявності: 13)
5. Карабан В.І., Мейс Д. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. Translation from Ukrainian into English: Посібник-довідник. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с. (Бібліотека ПНУ: Шифр: 81.2Англ-923 Авторський знак: К21. Кількість примірників: 6 В наявності: 6)
6. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову [Текст] .- Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с. (Бібліотека ПНУ: Шифр: 81.2Англ-923 Авторський знак: К21 Кількість примірників: 9 В наявності: 9)
7. Кузнецов С.Ю. Аналіз перекладацьких помилок при перекладі текстів наукового стилю//Вісник КНУ: серія Іноземна філологія, 2005. 39. С. 45-48. (Бібліотека ПНУ)
8. Черноватий Л.М. Навчання письмового перекладу: навички та уміння етапу аналізу тексту оригіналу і вправи для їх формування // Філологічні трактати. Суми, Харків: Сумський державний університет, Харківський державний університет, 2012. 1. С. 126 – 131. (Бібліотека ПНУ)
9. Черноватий Л. М. Система вправ і завдань як категорія методики навчання перекладу//Іноземні мови. К.: Ленвіт, 2018. 2. С. 19 - 26. (Бібліотека ПНУ)
10. Ketola A. An Illustrated Technical Text in Translation. Trans-kom N 9 (1). Berlin, 2016. P. 79-97. (Бібліотека ПНУ) Електронний ресурс:
https://www.researchgate.net/publication/305626501_Translation_Diaries_of_an_Illustrated

[Technical Text Translation Students' Conceptions of Word-Image Interaction](#)

11. Byrne J. Scientific and Technical Translation Explained: A Nuts and Bolts Guide for Beginners. Том 15 з серії Translation practices explained, St. Jerome Pub., 2012. 229 p.
(Бібліотека ПНУ) Електронний ресурс:
<https://www.book2look.com/embed/9781317642039>)
12. Scientific and Technical Translation. American Association Scholarly Monograph / ed. by Wright S., Wright L. D. Series. Amsterdam / Philadelphia Vol. VI 1993. 299 p.
(Бібліотека ПНУ) Електронний ресурс:
https://books.google.com.ua/books?id=0bVHAAAAQBAJ&pg=PA299&lpg=PA299&dq=12.+Scientific+and+Technical+Translation.+American+Association+Scholarly+Monograph&source=bl&ots=QHRXPJL-cx&sig=ACfU3U1fkGm62_xCfq4QrvQuG1T60ZvtIg&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwjG7PWuurfmAhUmtYsKHWceD5EQ6AEwAnoECAUQBA#v=onepage&q=12.%20Scientific%20and%20Technical%20Translation.%20American%20Association%20Scholarly%20Monograph&f=false

Додаткова

13. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (спектний переклад). Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с. (Бібліотека ПНУ: Шифр: 81.2Англ-923 Авторський знак: К68 Кількість примірників: 33 В наявності: 33)
14. Сухенко К.М. Лексичні проблеми перекладу. К.: вид-во Київ. ун-ту, 2000. 124с. (Бібліотека ПНУ: Шифр: 81.2Укр-922 Авторський знак: С91 Кількість примірників: 2 В наявності: 2)

Викладач Іванотчак Н. І.